



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. VI. Consilia perfectionis circà modum inimicos diligendi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

eis petentis vnionem, vt postea videbimus. Et omnia hæc complectitur insignis illa eius sententia: *n exemplum dedi vobis, vt quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis*: quasi illis dixerit: à me discite amorem, quo vos inuicem diligatis; quem ostendatis in operibus exhibendis, in largiendis donis, in bonis verbis proferendis & in orationibus instantibus & fundendis; & amplectendis reliquis consilijs, quæ vobis proposui. Hæc celsissima est perfectio, ad quam Catholicæ Ecclesiæ filij merito debent aspirare. illa enim est amoris schola, domusque vnionis, quemadmodum fuit sacrum illud cœnacu- lum, in quo Christus D. N. cum suis Apostolis erat. Verum quidem est, etiam Iudam proditorem ibi fuisse, qui tamen non erat alijs vnitus, redemptore id ipsum pernitente, vt sic magis amoris sui summa præstantia manifesta- retur, cum proprium hostem ad eum dilexit, & familiariter ac blande tracta- uit: nobisque daret exemplum eius, quod erga nostros agere debeamus: quemadmodum in proximo capite fusius explicabitur.

CAPVT VI.

CONSILIA PERFECTIONIS circa modum inimicos diligendi.



Homo assi-
milatur se-
raphinis per
dilectionem
inimici.

a Iſai. 6. 2.

b Luc. 6. 27.

c Mat. 5. 44.

d 1. Io. 3. 18.

2.

S. Tho. 2. 2.

q. 25. a. 8. c.

q. 9. 1.

a. 8.

c Mat. 5. 44.

VM Saluator noster vocari voluit *magni consilij Angelus*, visus est aspexisse ad consiliura, quod dedit, diligendi inimicos; quod per excellentiam meretur *magni consilij* nomen; in eo enim splendet præ alijs feruor charitatis. Reliqua consilia homines faciunt Angelos, hoc autem facit Seraphinos, hoc est ardentes; ad eum enim amoris igne ardent, vt supra naturam suam volent a *sex alis*, sicut *Seraphini*, quos vidit Iſaias: scilicet feruentibus charita- tis actibus, quos noster Saluator nobis commendat, non solum erga ami- cos; sed etiam erga inimicos: quod expressius adhuc apud Sanctum Lucam declarauit, dicens: *b vobis dico, qui audiu, diligite inimicos vestros*, non solum hoc dico Apostolis ac discipulis meis, sed omnibus etiam, qui audire & recipere volunt doctrinam meam, *c diligite inimicos vestros*. Et paulo post ean- dem sententiam repetit, desiderans, amorem hunc profundius in anima radicari: vt intelligatur, non debere esse amorem d *verbo aut lingua tantum*, aut solum interiorem; sed etiam exteriorem, qui ostendatur *in opere*, & *veritate* absque fictione vlla; & nominatim in hisce sex operibus, quæ sunt tanquam sex consilia excellentissimæ perfectionis. Primum est pro eis O- RARE: vt Dominus noster det illis bonum illud, quod eis expedit, e- ORARE, inquit, *pro persequentibus & calumniantibus vos*. Nec dixit solum, pro ijs, qui vos sunt persequuti, sed pro ijs, qui nunc persequuntur, &

calum-

calumniantur, ita vt preces vestras cum illorum persecutionibus coniungatis: vt eo magis sint heroicæ, & gratæ ipsi Domino, sicut ipsemet forasit pro ijs, qui ipsum crucifigebant & S. g. Stephanus pro ijs, qui ipsum lapidabant. *Secundus* actus est BENE de eisdem *Loqui*: benedicite (inquit) maledicentibus vobis. Et quando illi maledicta in vos congerent, vos contra congerite benedicta; & quando mali quippiam, de vobis rebusque vestris effutuerint cum iniurijs & murmurationibus: vos loquimini bene de eis, rebusque eorum; laudantes, quod fuerit in eis laude dignum; eosque defendentes, si quis contra eos loquatur. Multum quidem est in tali occasione tacere, nec vlscisci, quod fecit Dauid, cum ei malediceret Semei; & aliàs dixit: *quod posui eri meo custodiam, cum confisteres peccator aduersum me*: sed multo amplius est, os aperire, ad replendum benedictione maledicentem nobis, quod faciebat Apostolus dicens: *maledicimur, & benedicimus*. Neque difficile hoc est ijs, qui in imprecationibus & iniurijs, quibus à suis hostibus afficiuntur, agnoscunt supremam Dei providentiam, eas permittentis in bonum ipsorum; & interdum etiam in utilitatem aliorum (quemadmodum fecerunt Patriarcha Ioseph, & Rex Dauid) ideoque laudant, & benedicunt ipsi Domino, quod ea via tantum ipsi bonum largiatur. Nec volunt (vt S. Iacobus, Apostolus monet) eadem lingua in Deum benedicere maledicere, verò hominem, sed vtrumque benedicere: aspicientes maledicentem inimicum, tanquam instrumentum, quo Deus vtitur in ipsorum utilitatem. Et hac ratione faciunt quod S. Petrus monuit, dicens: *ne reddideritis malum pro malo, nec maledictum pro maledicto, sed contrario benedicite: quia in hoc vocati estis, vt benedictione hereditate possideatis*: hæc autem est ad eam consequendam via certior & expeditior. *Tertius* actus est eisdem cum nobis occurrunt, SALVTARE, etiamsi nos ipsi non saluent: vt & Salutatione, & orationibus alijs amoris & amicitie indicijs eos præueniamus, offerentes eis ex toto corde, quod in nobis est, pacem. ideo enim Saluator noster iussit, suos discipulos ea salutatione vti: *pax vobis, & pax huic domui*: vt hoc signo ostenderent cum nullo se habere pugnam, aut inimicitiam.

QUARTVS actus est in omnibus rebus quibus poterimus BENE eis FACERE, tam in anima, quam in corpore: vt duplici beneficiorum spiritualium & corporalium genere eos demulceamus, ac deuinciamus. *p. Na si bene feceritis huic, qui vobis bene faciunt, dixit idem Saluator, quia vobis est gratia? siquidem & peccatores hoc faciunt*; & quali ex iustitia debitum est, bene vobis facientibus beneficium rependere: si autem gratiam apud Deum queritis, & familiaritatem eius obtinere: benefacite ei, qui duriter vobiscum agit, vestrisque beneficijs eum vincite. *q. Noli vincere à malo, (ait Apostolus) sed vince in bono malum*. Si enim male facias & vlsciscaris: quamuis hac ratione videaris illum vincere, reuerentiam tamen potius te ille vincit: vt quite post se trahat, vt æque sis prauus,

Pro inimicis orare actus amoris est.

Luc. 23. 34

g. Act. 7. 60.

2.

h. Luc. 6. 28.

Bene loqui

de inimicis

actus 2. a.

moris est.

1. 2. Re. 16. 7.

k. psal. 38. 2.

1. 1. Co. 4. 12.

Gen 45. 5.

1. Reg. 10. 10.

m. Iaco. 3. 9.

n. 1. Pet. 3. 9.

3.

Salutandi

sunt inimici.

o. Mat. 10. 5.

4.

Benefaciendū

inimicu

p. Luc. 6. 33.

q. Ad Rom.

12. 21.

atque ipse; ideoque à peccato victus eique subiectus maneat. Vincas igitur eum, benè ei faciendos; sic enim efficias, vt diligat te, cessetque malè tibi facere; aut saltem, viceris te ipsum & peccatum: quæ victoria est multò gloriofior.

5.
r Luc. 6. 35.
S. Bas. in id
P/al. 14.
Qui pecuniã
suam non
dedit ad v.
suram.

QVINTVS actus est, MUTUUM DARE petentibus. & Diligite, inquit, inimicos vestros, benefacite, & mutuum date, nihil inde sperantes. Nam si mutuum dederitis iis, à quibus speratis recipere: quæ gratia est vobis? nam & peccatores peccatoribus fenerantur, vt recipiant aequalia, non dico nomine lucri præter ipsum mutuum; hoc enim esset graue vsuræ peccatum; sed nequæ nomine gratitudinis, quam à solo Deo sperare debetis, & sic præmium citè multo maius.

6.
Inimicis
gratiã dare
bona fortuna.

SED quoniam mutuum petens, eo ipso quod petat, sese humiliat ac subicit, SEXTVS actus erit GRATIS etiam illis, & Eleemosynæ nomine id eis DARE, quo indigent, vt eorum miseria subleuetur, etiam si id non petant. Sic enim, inquit, eritis filii altissimi: quia ipse benignus est super ingratos & malos; & ex sola misericordiã nostris miserijs prospicit; & etiam non petentibus remedium sponte offert & solum suum oriri facit super bonos & malos; & plus super istos & iniustos. Et quoniam suprema misericordiã est, acceptas iniurias condonare; animasque à peccato & inferni periculo eripere: in hoc perfecti excellunt, aded ex corde omnia condonando, vt iniuriarum omnium obliuiscantur, exercentes prædictos sex actus, vt eorum inimici conuertantur, Deusque eorum misereatur. & quamuis Iusti omnes per gratiam sint filij Dei: quando tamen ad eam perfectionem perueniunt, vt prædicto modo inimicis suis benefaciant, dicuntur & ipsi Filij altissimi, eò quod altissima illum perfectione imitentur, ac diuinæ ipsius bonitatis participes fiant: & ita concludit: t estote ergo misericordes, sicut & pater vester misericors est: & estote perfecti, sicut & pater vester cælestis perfectus est: imitantes eum in hac misericordiã, & dilectione inimicorum: quæ (teste Sancto Augustino) propria est perfectorum filiorum Dei: & eam exercentes perueniunt ad culmen perfectionis, vincentes innumeras difficultates & impedimenta, quæ in hac via occurrunt.

condonare
iniurias
magis est.

r Luc. 6. 36.
u Mat. 5. 48
In Enchiri.
e. 73. tom. 3
S. Tho. 2. 2.
q. 27. ar. 7.

AD hæc omnia plurimum conferet benè perpendere vim illorum verborum, quæ Christus D. N. hoc loco repetit, cum dicit: EGO ANTEM dico vobis diligite inimicos vestros. EGO, qui, quia Deus sum, statim atque primi parentes peccauerunt, dilexi meos inimicos; & obtuli rem preciosissimam, quam habebam, hoc est, quodd, vt illos repararem, homo fieri vellem: EGO, qui factus iam homo, hanc meam charitatem ostendere volui, y ponens animam, hoc est, vitam meam, non pro amicis tantum, sed etiam pro ipsismet inimicis, & peccatoribus. EGO, qui vos, cum inimici mei essetis,

x Mat 5. 43

y Ioan. 15. 13
z Rom. 5. 8.

dilexi.



dilexi, vocavi, & ad meum seruitium deduxi, magna vobis conferens beneficia, vt meos faceretis amicos. Ego inquam sum, qui vobis dico, exemploque meo prouoco, vt inimicos vestros diligatis. Quod si dixeritis: non apparere in eis causam & motiua, cur sint diligendi: attendite, quæ mihi fuerint motiua, vt eos diligerem, & propter eadem vos eosdem diligite. Ego illos dilexi, eò quod essent meæ creaturæ, ad imaginem & similitudinem meam conditæ, sanguine meo redemptæ, & quod bonitas & benignitas mea ad eos diligendos, beneque eis faciendum inclinat: eisdem igitur nominibus, & eisdem ob causas vos illos diligite; mea siquidem bonitas satis vobis esse debet, vt opus maius mearum diligatis; & sufficere, quod ego iubeam, aut velim; vt propterea ita fiat. Nam hac ratione diligentes inimicos vestros me ipsum diligitis, qui vester sum amicus, & in me recipio amorem, quem illis ostenditis, eumque copiosa mercede remunerabo. Licet igitur, Christiane, quam excusationem adferre potes, ne tale sequaris exemplum, præceptum obserues, & quod in eo est consilij amplectaris? si dicas diligere odientem te, esse contra naturam propensionem: attende, quod gratia Dei illam superat, iuuatque; exequi, quod illi repugnat. Dices: non promeretur inimicus meus, vt illi ego parcam; nec ille ignosci sibi potere vultat. Christus id bene est promeritus; & ipse id petit: imò, vt ignoscas, præcipit. Irridebunt me, si id fecero, irrideant prius ipsum Christum, qui & fecit ipse, & idem ab alijs fieri consuluit, ac iussit. Quod si nemo audebit Christum ipsum irridere; nihili tu facias, quod te irrideant. Quod si replices nihil ille proficiet, etiam si ei remittam, sed adhuc amplius contra me insolecet: at vt minimum tibi ipsi commodabis; & forte tua ista humanitate illum permurabis; Deumque ipsum obstringes, vt tuam tueatur causam. At grauem mihi intulit iniuriam, & huculque eius signa, & reliquæ durant: sed & Christus omne genus iniuriarum sustinuit, & in hodiernum diem signa retinet infamium vulnerum, quæ sustinuit; quod si honori tibi ducis in hoc opere Christum imitari: ipse te in æterna vita magnis afficiet honoribus. Quod si denique dixeris: præceptum & consilium hoc solum dirigi ad viros perfectos: valde deciperis, quia reuera loquitur cum omnibus Christianis, quos lex Euangelica, vt perfecti euadant, exstimulat. Quamobrem stude, lex prædictas Seraphinorum alas induere; eisque super totum mundum, eiusque errantia dictamina te eleuare; intentionis tuæ oculos conijciens in creatorem ac redemptorem tuum, qui finis esse debet, motiuum, & causa talis dilectionis. Quare quemadmodum aa Seraphini duabus alis velabant faciem Dei, & alis duabus velabat pedes eius, & duas alias extentas habebant, & volabant, ita debes tu duabus alis beneficiorum corporaliū & spiritualium, inimici tui caput velare: vt in tuum amorem eum accendas; id enim est, quod Sapiens suggessit: bb Si esurieris inimicus tuus, cibum illum;

Dei bonitas
sufficere de-
bet ad dile-
ctionem ini-
micorum.

Christus pe-
tit Condo-
nari omnes
iniurias licet
sequatur in-
commoda.

Lex Euan-
gelica requi-
rit condo-
nationem
iniuriarum.

aa Isai. 6. 2.

bb Pr. 25. 21
Rom. 12. 20

lum; si sitierit, da ei aquam bibere, prunas enim congregabis super caput eius, & Dominus reddet tibi, remunerans corporalem Eleemofynam, quam ei largiris, cum qua simul etiam spiritualemente valde magnam ei præbes, frigiditatem inimicitiae, & odij remouens, quam aduersum te habebat: ac proinde duplicabitur tibi merces & præmium. Sed præterea debes caput eius velare, eum protegens ac in eius periculis defendens, vitamque conseruans: etiam si, nõ desint, qui auferre illam moliantur: quemadmodum Dauid liberauit Semei, & Saul: cum milites, qui cum ipso erant, optarent, ut se de eis vlcisceretur: quare orationibus tuis debes eos protegere: ne ira Dei veniat super caput eorum.

RELIQUE duæ alæ charitatis, sunt, gaudere de prosperitate inimici, quem diligis; & eiusdem aduersitati compati: quibus duabus cooperies eius pedes, accommodando te eius affectibus, & gressibus quos tenet: ut Sancti Apostoli regulam & documentum sequaris, quæ dixit: *concedendum esse cum fratribus, & gaudendum cum gaudentibus*: quando scilicet inimicus tuus, ob aduersos casus flet: tu etiam cum eo fleas, cupiens ipsum à miseria liberare; quod si moriatur, id etiam grauius ferre, eiusque mortem deslere debes, sicut Dauid Saulis & Absalonis, à quibus graues persequutiones sustinuerat, mortem defleuit. Quando autem ille ex prosperis suis rebus gaudet, debes ei congratulari & gratulari; & iuuare, ut eius prosperitas sumat incrementa. Debes quoque eius pedes velare, hoc est, defectus tegeré, non manifestans inimicitias eius, prauosque gressus contra te; sed eos dissimulare, & optimo quo poteris modo excusare, quemadmodum ipse Christus eos excusauit, à quibus fuerat cruci affixus, dicens, eos *non scire, quid facerent*: charitatis enim proprium est, (ut scriptura ait) *et uniuersa delicta, vel* (ut S. Petrus dixit) *multitudinem peccatorum operire.*

DENIQUE duas alias alas charitas habet semper expansas, quasi parata, apertis vlnis excipere suos inimicos, eisque ex corde condonare; magnaque promptitudine illos quærere, ut bene illis faciat: non se parcum ostendens, nec brachia sua, aut alas complicans, cum inimicus sponte ad ipsum accedit, quemadmodum fecit Dauid cum Semei, cum ille culpam suam deprecaretur, & peccatum simul agnosceret ob iniurias ipsi Dauidi illatas. Nam cum Dauidis ipsius Duces impedire vellent, nõ ei ignosceret; opposuit se illis Dauid, & liberaliter iniurias illi omnes condonauit. Sed multò melius rem hanc Seruator noster exposuit S. Petro interroganti: *Domine quoties peccabit in me frater meus, & dimittam ei? usque septies?* respondit enim IESVS: *non dico tibi usque septies, sed usque septuages septies.* Existimabat enim Apostolus, satis fortè esse, si alas suas expansas, & apertas vlnas haberet ad eum septies recipiendum, à quo fuisset offensus; quod si ulterius offendendo pergeret, expedire, vlnas suas complicare, & veniam offensori negare. Sed

mendi

1. Reg. 14. 7.
2. Reg. 16. 1.

Compati oportet inimico in aduersitate.
cc Ro. 11. 13

1. Reg. 1. 17.
Eccl. 18. 33.

dd Luc. 23.
34.
co Pr. 10. 12.
ff 1 Pet. 4. 8

Quisquis proprius esse debet ad id donandum.
2. Reg. 19. 23

gg Matt. 18.
21.

mundi Saluator non approbat terminos, & limites in remittenda culpa offensoris, sicut neque ipse Deus D. N. terminum aliquem ponit, vt qui milles hostem suum in gratiam accipiat, si milles ille ad veniam & gratiam suscipiendam se disponat: propterea enim varijs inspirationibus eum vrget, ac monet, vt conuertatur: quia ipse cupit ei ignoscere: milleque beneficia in eum conferat, vt odio, & inimicitia depositis, fideliter ei seruire velit, qui tot in ipsum bona confert: & cum à suis inimicis cruce esset affixus, voluit manus suas extensas esse, ligno que affixas, sic ostendens, quod in se esset, nunquam se pratermissurum excipere & complecti, culpam suam deprecantem.

CAPVT VII.

CONSILIA CIRCA PURITATEM INTENTIONIS
in aduocibus nostris, & nominatim in Eleemosynis, Ieiunijs, & Orationibus: sublati inanis gloria occasibus.

ADMIRANDVS est noster magni consilij Angelus, quod velit consilij suis propositis efficere seruos suos tanquam Angelos in modo faciendi opera sua, atque si non degeret inter homines, nec ab illis aspiceretur. Vult enim, remoueri occasiones, quæ hinc oriri possunt amittendi præmium, quod propter talia opera promerentur. Et quoniam magis ordinaria & honorifica opera inter Christianos sunt Eleemosynæ, & misericordiæ erga egenos; orationis & cultus ipsius Dei; pœnitentiæ, & mortificationis externæ. quæ nos ipsos in officio aliàs continent: in his, in quâ tribus actionum generibus, consilia dare voluit magnæ perfectionis, vt intentionis puritas in eis seruaretur: quæ intentio, quod in huiusmodi operibus non lædatur ordinariè, ex eo quod voluptates, aut diuitiæ; sed inanes honores quærantur: luadet ipse, secretum in eis faciendis seruandum, & à communi, & publico conspectu recedendû, vt inanis gloria vitetur: obiter tamen multa alia præbet consilia ac documenta circa trium harû virtutum perfectionem. De quibus, quod in præcedentibus tomis fufius est actum, ea nunc solû adferemus, quæ ipse Christus D. N. hic nos docet: attendite, inquit, ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus, vt videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum, qui in cœlis est. Cum ergo facis Eleemosynam, noli tuba canere ante te sicut Hypocrita faciunt in synagogis. Sin vicis, vt honorificentur ab hominibus. Te autem faciente Eleemosinâ, nesciat sinistra tua, quid faciat dexterâ tua: vt sit Eleemosynâ tua in abscondito, & Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. Et cum oratis non eritis sicut Hypocrita, qui stant in synagogis, & in angulis platearum stantes orare, vt videantur ab hominibus.

Sine termino
no cõdenã-
da sunt in-
iuria.

Intentio va-
sta in omni
opere bono
requiritur.

a Mat. 6 1.